

STORTINGET

Innst. 316 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 59 S (2018–2019)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Samtykke til godkjenning av protokoll av 6. februar 2019 om Nord-Makedonias tiltrødelse til traktaten for det nordatlantiske område av 4. april 1949

Til Stortinget

Sammendrag

Innledning

I proposisjonen bes det om Stortingets samtykke til å godkjenne protokoll, undertegnet 6. februar 2019, om Nord-Makedonias tiltrødelse til traktaten for det nordatlantiske område av 4. april 1949 (Traktaten).

Under NATOs toppmøte 11. juli 2018 ble Nord-Makedonia invitert til å bli medlem av alliansen, og til å innlede forhandlinger om tiltrødelse til Traktaten. Etter at forhandlingene var avsluttet, har landets regjering bekreftet sitt ønske om å tiltre Traktaten.

De nåværende partene til Traktaten undertegnet i Brussel den 6. februar 2019 protokoll om Nord-Makedonias tiltrødelse til Traktaten. Undertegningen ble fra norsk side foretatt av Norges faste representant til NATO, ambassadør Øystein Bø, i henhold til fullmakt gitt ved kongelig resolusjon av 25. januar 2019.

Sakens bakgrunn og arbeidet i NATO

Det er bred enighet blant de allierte om at utvidelsen av NATO er en kontinuerlig prosess som er åpen for alle land i Europa med evne og vilje til å bidra til å oppfylle målene i Traktaten. Utvidelsen har siden NATOs toppmøte i Washington i 1999 skjedd med utgangspunkt i en egen handlingsplan for medlemskap (Membership Action Plan – MAP). Planen er et program for

råd, assistanse og praktisk støtte til land som ønsker å slutte seg til alliansen. Programmet har gitt alliansen anledning til å vurdere kandidatlandets kvalifikasjoner, og bidra til den omforming og tilpasning som er nødvendig for å kvalifisere det for medlemskap. Samtidig har det hele tiden ligget til grunn at utvidelsesvedtaket i siste instans ville være en politisk beslutning, ut ifra en helhetsvurdering basert på landets kvalifikasjoner for medlemskap og konsekvensene for europeisk sikkerhet og stabilitet.

Nord-Makedonia fikk status som kandidat til medlemskap i NATO i 1999.

På NATO-toppmøtet i Bucuresti i 2008 ble det besluttet at en invitasjon til medlemskapssamtaler ville utstedes så snart navnestriden med Hellas var løst. Med enighet om navnespørsmålet i 2018 var det ikke lenger formelle hindre for medlemskap. NATOs toppmøte i 2018 besluttet derfor – i tråd med 2008-vedtaket – å utstede en invitasjon til medlemskapssamtaler, forutsatt at navneendringen ble formalisert og ratifisert av parlamentene i Skopje og Aten. Nasjonalforsamlingen i Skopje vedtok den 11. januar 2019 de nødvendige grunnlovsendringene for å kunne ratifisere navneavtalen. På gresk side ble navneendringen ratifisert 25. januar 2019.

Tiltrødelsessamtalene med Nord-Makedonia fant sted i Brussel 18.–19. oktober 2018. Etter dette har landets regjering overfor NATOs generalsekretær bekreftet sitt ønske om å tiltre Traktaten.

Nærmere om protokollen

I henhold til protokollens artikkel I skal Generalsekretæren i NATO, når protokollen er trådt i kraft, på vegne av medlemslandene invitere regjeringen i Nord-Makedonia til å tiltre Traktaten. I henhold til Traktatens ar-

tikkel 10 vil Nord-Makedonia bli medlem av NATO når det har deponert sitt tiltredelsesdokument hos De forente staters regjering.

I henhold til protokollens artikkel II trer protokollen i kraft når hver av partene i Traktaten har underrettet De forente staters regjering om at de godkjenner protokollen. De forente staters regjering skal underrette partene om dato for mottak av hver underretning om godkjenning, og om dato for protokollens ikrafttredelse.

I henhold til protokollens artikkel III skal protokollen deponeres hos De forente staters regjering.

Vurdering

Utvidelsen av NATO spiller en viktig rolle i arbeidet med å fjerne skillelinjer og bygge opp bærekraftige demokratiske strukturer i de sentral- og østeuropeiske land. Nord-Makedonias tilslutning til NATO vil også være et viktig bidrag til regional sikkerhet og stabilitet på Balkan. Gitt 2008-vedtaket om navnespørsmålet og løsningen som er kommet på dette, er Nord-Makedonias tilslutning til Traktaten også viktig for å opprettholde troverdigheten i NATOs utvidelsespolitikk.

Nord-Makedonia har vist evne og vilje til å delta i NATOs felles operasjoner. Totalt har mer enn 4 000 soldater tjenestegjort i NATO-, EU- og FN-operasjoner. Dette er et betydelig antall, og et sterkt bidrag også til felles alliert sikkerhet.

Ved å tilslutte seg Traktaten forplikter Nord-Makedonia seg til NATOs verdigrunnlag. Samtidig som mye er oppnådd gjennom mange år med MAP og tilpasning til alliansen, gjenstår et viktig reformarbeid i Nord-Makedonia. Som et ungt demokrati har landet fortsatt utfordringer med blant annet interne etniske spenninger og korrupsjon. Siden den alvorlige politiske krisen våren 2017 har regjeringen lansert en ambisiøs reformagenda. Medlemskapet vil bidra til å befeste og videreutvikle de politiske og økonomiske reformene i landet. Det forventes også at spørsmålet om oppstart av medlemskapsforhandlinger med EU vil bli behandlet i løpet 2019.

Utviklingen i Nord-Makedonia er løpende vurdert fra NATOs side, blant annet når det gjelder integreringen i NATOs militære strukturer og forsvarsplanleggingsprosedyrer, samt konsekvenser for de fellesfinansierte programmer. Nord-Makedonia har gjennom deltakelse i medlemskapsprogrammet vist at det oppfyller alliansens forutsetninger på alle disse områder.

NATO forventer at de nye ressursbehov som utvidelsen medfører, vil være marginale, og i stor grad bli oppveid av midlene landet selv vil bidra med som sin andel av felleskostnadene. Utvidelsen forventes ikke å medføre en økning i Norges bidrag til NATOs fellesbudsjetter.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 3. juni 2019

Michael Tetzschner

fung. leder

Thor Edquist

ordfører

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Øystein Hassel, Mani Hussaini, Martin Kolberg, Marianne Marthinsen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Thor Edquist, Iselin Haugo, Anne Kristine Linnestad og fungerende leder Michael Tetzschner, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Carl I. Hagen og Hans Andreas Limi, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, fra Venstre, Abid Q. Raja, og fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, viser til Prop. 59 S (2018–2019) om Samtykke til godkjenning av protokoll av 6. februar 2019 om Nord-Makedonias tiltredelse til traktaten for det nordatlantiske område av 4. april 1949.

Komiteen er kjent med at muligheten for medlemskap i NATO for Nord-Makedonia kommer som resultat av løsningen på en svært lang og vanskelig navnekonflikt med nabolandet Hellas, i kjølvannet av Jugoslavias oppløsning. Komiteen viser til at navnekonflikten ble løst ved at den nyopprettede staten kom til enighet med Hellas om å bære navnet «Nord-Makedonia», og at denne løsningen i 2018 medførte at det ikke lenger foreligger noe diplomatisk hinder for at landet blir innlemmet i forsvarsalliansen, noe både Nord-Makedonia og NATO har hatt som uttrykt ønske siden landet fikk status som kandidat til alliansen i 1999.

Komiteen anser det som svært viktig å bidra til fred og stabilitet på Balkan og anser det som svært positivt at Nord-Makedonia og Hellas har kommet til en varig enighet omkring navnespørsmålet, og at troverdigheten i NATOs utvidelsespolitikk ivaretas gjennom norsk samtykke til godkjenning av protokollen av 6. februar 2019 om Nord-Makedonias tiltredelse til traktaten for det nordatlantiske område.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker til godkjenning av protokoll av 6. februar 2019 om Nord-Makedonias tiltredelse til traktaten for det nordatlantiske område av 4. april 1949.